

CATHARTICIS UNIVERSA- LIORIBUS, SECRETIORIBUS, ET EXPERTIS.

Postquam in Præcedentibus satis verborum fecimus, & demonstravimus re & ratione, magnum vomitiva mineralia habere in Medicina usum, eorundemq; præparationes, quantum pro ingenii mediocritate licuit, simplicissimè enarravimus, operæ precium existimo, si iis adjungam Medicamenta cathartica, quæ à Vegetabilibus præparantur. Hæc autem alia sunt UNIVERSALIA, quæ Panchymagoga, eo, quòd omnes humores è corpore humano educunt, vocantur.

Alia SPECIFICA seu SINGULARIA, quæ unum quemque humorem speciatim aggrediuntur. Talia autem Cathartica plerunque sunt per Extractionem; Extractio verò nihil aliud est, quàm optima rei essentia à crasiori corpore per idoneum menstruum separata (unde & Essentiæ à multis nominantur) quòd cum adhuc sub forma liquidior est, & cum menstruo conjunctum etiam colorem rei habet, Tinctura appellatur: Modus autem extrahendi rem aliquam est sequens.

Res contrita & pulverisata inconvenientem liquorem, seu menstruum conveniens, conjicitur. In materiâ enim in minutas partes comminutam, liquor sese facilius insinuat, & ex eo partem illam optimam extrahere potest. Ea de causa etiam maceratione per calorem sæpè opus est.

Maceratione enim vis illa rei in liquorem seu menstruum deponitur, facitque ad hoc multum calor, qui, ut liquor rectius sese insinuet, & penetret, efficit. Fit autem ejusmodi maceratio in Balneo, cineribus, aut aliâ loco calido. Cùm menstruum satis coloratum est, liquor effunditur. Interdum unico menstruo tota vis extrahitur; non nunquam sæpius novum menstruum affundere oportet antequam vis tota extrahatur. Ubi vis omnis extracta est, liquorem omnem effundimus, & jungimus, & puriorem vel filtratione, vel digestionem efficiamus. Nonnunquam radices & herbas novas sæpius in eodem liquore maceramus, ut Extractum fiat

fiat

fiat potentius. Liquorem illum medicamenti vi imbutum, & purissimam ejus partem continentem, Tincturam appellare licet. Quam si ita liquidum & forma fere Julepi asservare velis, requiritur, ut menstruum tale sit, quod non facile corrumpatur, aut si tale non sit, ut suo, hoc est, ex materia extracti parato sale à corruptione præservetur.

Si verò Extracti formam expetis, opus est, ut menstruum vel lentâ concoctione, vel evaporatione in Balneo vel cineribus abstrahatur ad mellis spissitudinem, adjecto sale, qui ex facibus incineratis paratur.

Menstruum autem quod attinet, plerunq; tam in alterantibus, quam purgantibus Spiritus vini pro eo usurpatur.

OBSERVATIO.

Notandum, Herbas & radices, quas pro extractionsibus usurpare volumus, non in sole vel furno, sed in umbra exsiccandas, & in medio-crem, non tenuissimum pollinem

redigendas esse: aliàs vires illarum à radiis solaribus ex parte consumuntur, neq; vividum Herbarum colorè extracta repræsentare possunt.

Quoniam etiam spuma in quibusdam, ut in Helleboro nigro hyoscyamo, opio &c. venenata appareat quandoque, diligenter illa removenda erit.

Sal ex facibus cum liqore conveniente coctus, extractis duabus de causis permiscetur: Primò, ne Extractum digitis adhæreat. Etenim medicina omnis hærens digitis corpori noxia censetur; Sal autem coherentiam impedit. Secundò, quòd citius in stomacho dissolvatur, & penetrando obstructions aperiat. Quò perfectius extructum fuerit inspissatum, eò aptius diuturnæ conservationi futurum.

Cùm etiam in Catharticis sæpè vis purgatrix sic debilitetur, non rarò purgantia quædam in substantiâ in praxi addere solemus; Sed ad propositum.

CAPUT I.

DE

PANCHYMAGOGO CROLLIANO.

Satis equidem constat, non paucâ in Medicorû è profapia Hermetica oriundorum, libris extare Cathartica universalialia, vel, uti vocant Panchymagoga, quorum ferè

quilibet sua de gloriatur experientia; Verùm cùm non semper ejusmodi medicamento rum effectûs, titulo & inscriptioni, quæ aliquando hyperbolica, respondeant, nolimus

ea omnia prolixiori sermone hinc recensere; sed tantum pauca, & quidem omnium expertissima & præstantissima, huic tractatui nostro inferere, inter quæ primum locum non immeritò obtinet Panchymagogum Crollianum, cujus confectio ad sequentem modum elaboratur.

R. *Specier. Diarrh. Abb.*

Diambra ana unc. l.

Ex his Tinctura in digestionem per 14. dies, ut decet, quotidie aliquoties movendo, per Spiritum vini extrahitur, & seorsim custoditur. Deinde

R. *Pulp. Colocynth. ℥vj.*

Turpeti gummosi. ℥v.

Agarici optimi.

Hellebori nigri veri ana ℥j.

Scammonii electi ℥vj.

Folior. senæ ℥iij.

Rhabarb. ℥ij.

Elaterii ℥ij.

Seminis Ebuli triti ℥ij.

Hermoadct. ℥ss.

Incidenda incidantur, & terenda terantur, ac spiritus vini, specierum infusione tinctus, his purgantibus medicamentis superfundatur, sicque in lento B. calore per dies 8. vel 14. macerentur. Tinctus spiritus postea aufer per inclinationem, & recentem affunde tam diu donec omnis tinctura & vis purgatrix extracta sit: Ultimò spiritum vini tinctum simul mix-

tum abstrahere in lento Balnei calore, donec crassamentum instar mellis infundo relinquatur; circa finem adde.

Olei Cinamomi.

Garyophyllor.

Nuc. moschat. ana gut. 10.

Salis Corall.

Perlar. ana ℥ij.

Salem è facibus calcinatis arte extractum cum rasura cranii humani Lotone uno, majoris efficaciam ergò, admiscere poteris.

VIRES & USUS.

Multiplici experimento edoctus testari, & Lectori sanctè promittere possum, me inter omnia Cathartica universalia tam simplicia, quam composita, & quomodocumque parata (quamvis non pauca experiundo probatim) quæ vel ipse femet adhibui, vel ab aliis adhiberi vidi, nullum observasse magis universale, magis præ reliquis, ad expurgandum corpus ab omnibus excrementitis humoribus benignum, quam hoc ipsum: Aded enim tutò, aded facile, & citra omnem molestiam operationes suas exequitur, ut jure *MANNA CHYMICORUM* appellandum sit. Quemadmodum enim *MANNA* præ cæteris, quæ leniunt, benignissimæ indolis existit: Ita quoque res se habet cum Panchymagogo hoc, quod non modò iis, quæ validioris naturæ, & quælibet fortiora

tiora ferre purgantia queunt, verum etiam pueris & aliis mollibus, & delicatulis hominibus, imò omnibus convenit, & tutum est medicamentum purgativum ad omnes morbos, qui purgari volunt, aptum.

DOSIS.

Dosis est à gr. ʒ. ad ʒj. vel ʒβ.

Hoc Extractum commodissime sumitur ex pomo asso, vel ex vino

Malvatico, vel alio generoso jusculo, vel alio vehiculo convenienti.

Sunt qui in usu liquot guttas olei Vitrioli addere solent.

In pulvere Liquiritiæ sine molestia omnes noxios humores purgat.

Possunt inde efformari pilulæ, vel per se, vel in Syrupo aliquo deglutiri.

CAPUT. II.

DE

PANCHYMAGOGO VEGETABILI.

VEL CATHOLICO THEOPHRASTI.

HOc Extractum Pilularum, ut Philippus Molletus vult, adscribitur Eustachio Rudio, hinc quidam Pilulas Rudii appellare solent, quæ pilulæ tamen ipsius non sunt: Est enim Catholicum Theophrasti, quod exscripsit Andernacus, & ab hoc Weckerus, à Weckerov procul dubio Eustachius Rudius, qui olim Medicus fuit præcticæ Primarius Patavinus, & loco magni arcani, nec aliis revelandi, eo usus fuit ideòq; uni duntaxat Pharmacopæo, ne descriptio aliis innotesceret, conficiendum dedit. Hoc à Medicis Panchymagogum vegetabile appellatur; cuius descriptio in se habet:

R. Colocynth. drachm. ʒj.

Agarici optim,

Diagridii,

Turpeti electi ana semiant.

Hellebori nigri,

Aloes optime ana unc. I.

Specier. Diarrh. Abb.

Diambre vel

Diamosch. d. ana semineuc.

Contundantur omnia, exceptis speciebus Diarrh. Abb. & Diamosch. dulcis, & infundantur ad Solem, vel in loco calido in Spiritu vini optimi per 14. dies, ita ut Spiritus superemineat tribus vel quatuor digitis: deinde simili modo infundantur Spec. Diamosch. d. & Diarrh. Abb. per 8. dies, & facta colatura utriusque Tinctura misceantur, & faceremota (que incinerata salem tibi dabit compositioni ultimò immiscendum) ponatur liquor in Alembico vitreo, super carbonibus, & destilletur, donec remaneat materia densa, ut mel,

VI.

VIRES ET USUS.

Hoc Panchymagogum vegetabile non minus, ut Crollianum expertissimum, & in omnibus ferme morbis evacuatione egentibus, optimum & excellentissimum medicamentum: quibus datur vel quinquies, vel septies, vel octies, raro sæpius

purgantur, sine molestia tamen, & ita, ut facile quilibet ferat ejus operationem.

D O S I S.

Dosis à gr. 15. ad ʒj. vel drachm. sem. in forma pilularum, vel ex pomasso, vel Syrupo violarum. Vid. Croll. pag. 136. Riverium prax. lib. j. cap. 10.

C A P U T III.

D E

EXTRACTO CATHOLICO MAJORI.

Hujus Extracti præparatio ad sequentem modum instituitur.

R. Radic. Turpet. elect.

Hermoadi. ana ʒv.

Pulp. Colocynth.

Agarici,

Mecboacann. ana ʒiij.

Rhabarb. ʒv.

Fol. Sen. ʒviij.

Fibrar. bellebor. nigri præparat. ʒiij.

Fiat Extractum cum spiritu vini rectificato, ut antea docui; postea seorsim extrahe Tincturam ex

Spec. Diarrh. Abb.

Diamosch. d.

Pulvere Cinamomi.

Garyophyll.

Anisi.

Feniculi ana semiunc.

Quam priori Extracto conjugas, & in balneo destilles, donec crassitiam mellis acquiras; potes etiam ex fœcibus incineratis Sal parare, quod Extracto immisceas.

VIRES & USUS.

Hoc extractum exturbat universos humores, unde etiam Catholicum appellatur, leniter tamen, & ita, ut non facile melius excogitetur Catharticum universale: Propterea in plurimis morbis, absque ullo sanitatis periculo exhiberi potest.

D O S I S.

Datur à ʒj. ad ʒss. in forma pilularum, Syrupo violarum, vel alio vehiculo.

C A P U T IV.

DE EXTRACTO CATHOLICO MINORI.

Extractum Catholicum minus paratur hoc modo:

R. Pulp. Colocynth. ʒvj.

Rhabarb.

Agarici,

DE CATHARTICO CATHOLICO DE EXTRACTIS, 105

Agarici,
Fol. Sene ana semiunc.
Diagridii ℥ij.
Gummi de Peru ℥j.
Spec. Diarrh. Abb.
Aromat. ros. Gabr. ana ℥ij.

Fiat secundum artem Extractum.

VIRES ET USUS.

Hoc Extractum datur in

1. Dolore capitis.
2. Epilepsia, Apoplexia.

3. Morbis pectoralibus.
4. Stomachicis.
5. Epaticis.
6. Febribus.
7. Hydrope.
8. Calculo.
9. Aliisque evacuatione egentibus morbis.

Dosis hujus est à ℥j. ad ℥℥. in Vino,
Syrupo violar. vel alio convenienti
vehiculo.

C A P U T V,

D E

CATHARTICO CATHOLICO DE EXTRACTIS.

IN quotidiano mihi usu est hoc
Extractum, quod ob multiplicem
effectum quem in evacuandis omnibus
generis noxiis humoribus praestat,
Tyrones Medicinæ celare hic non
possum, & sic se habet:

R. Essenti; Aloës secund.
description. Quercetani.

Extracti Rhab. ℥j.

Hellebori nigri.

ana ℥℥.

Mecboacan: ℥j.

Treos ℥℥.

Fecular: Scammon: ℥j.

Magister: Perlar.

Trochisc. Gall. Moschat.

ana ℥℥.

Essentia Croci gr. xx.

Tartari Olati ℥j

Misce, & cum Syrup. de Corticibus

Citri fiat massa,
additis Oleor:

Anisi,

Feniculi,

Caryophyll:

ana gut. x.

Hoc Extractum purgat omnes vi-
tiosos humores, & eos etiam, qui ob
tenacitatem minus expelli possunt; Rei-
terandus est hujus usus bis ad mini-
mum. aut amplius, prout matum va-
lidius inhaeret: Hec purgandi ratio
massam sanguinis mudificat, & omnes
corruptos humores aufert.

D O S I S.

Dosis à ℥j. ad ℥℥.

O

CAPUT VI.

CAPUT VI.

DE

ALIA PANCHYMAGOGI COMPOSITIONE PRO VALIDIORIBUS.

PRO pauperibus, & iis, qui validioris naturæ, semper in promptu habeo talem Panchymagogi compositinam, quæ non minus, quam cætera, ad multos morbos utilis, & satis efficax est.

R. Aloës septies lota ℥ss.
Rhabarbar.
Panchymagogi Crollij
℥iiiss.

Masticæ,
Myrrhæ ana ℥iiss.
Trochiscor. albandal.
Diagridii ana ℥j.

Ol. Carui.

Feniculi,

Anisi ana gut. vj

Fiat massa pauxillò Syrupo Violarum adjectò, ex qua formentur pilulæ infar pisorum.

VIRES ET USUS.

Purgat clementer & benignè omnes humores, sive sint ex Melancholia, Bile seu Phlegmate, sed tamen sufficienter: & pro omni ætate conveniens catharticum est.

DOSIS.

Dosis à ℥j. habitò tamen respectu agrotantis virium.

CAPUT VII.

DE

ALIIS FORMULIS PANCHYMAGOGORUM.

R. Fol. fen. select. ℥ij.
Radic. belleb. nigri veri.
℥jss.

Turpeti gummos.
Polypodii quercini,
Agarici albis simi,
Pulpa colocynthidis
ana ℥j.

Medulle seminis carthami,
Rhabarbari electi,
Hermodactylorum ana ℥vj.

Scammonii fini ℥ss.

Elaterii ℥ij.

Spec. aromatic. caryophyllat.
℥iiijss.

Spec. Diambre,
Corticum Citri.
ana ℥jss.

Fiat Extractum cum aqua cinamomi è vino facta. Hujus Extracti simplicis erunt ℥vij; adde ℥ij. Balsami aloëtici.

Ma.

Magisterii perlarum
Corallorum ana ℥ss.
Olei macis.

Cinamomi,
Caryphylorum,
ana gut. x.

Dosis est à gr. x. ad ℥j. pro ratione
& modo eorum, qui purgantur. Vide
Pansam in libro de proroganda vita,
parte 2. pag. 113.

V E L.

R. Aloes succotrina ℥ss.
Rhabarbari optimi ℥v.
Foliorum senæ selectis. ℥iiij.
Agarici albisimi ℥ij.
Turpethi electi ℥iiss.
Rad. Mechoacanne albisima
℥ij.

Rad. Helleborinigri veri.

Pulpa colocynthidis ℥iiij.

Radicum chelapu,

Scammonii ana ℥v.

Radic. Esulae prepar. ℥ss.

Hermoadactylor. ℥iiss.

Cinamomi acuti.

Zingiberis albisimi,

Macis ana ℥ij.

Galanga,

Zedoaria,

Caryphylorum,

Cardamomor.

Corticum Citri,

Squinantibi ana ℥j.

Infusio fiat cum Spiritu Vini, &
aqua feniculi vel anisiana q. s. per octi-
duum singulis diebus agitando, postea

coletur per linteum cum expressione
forti, fiatq; Extractum; adde in sine
reliqua, qua Crollius addit.

ALIA NON MINUS FACI-
LIS & NOBILIS.

R. Foliorum Senæ sine omnibus sti-
pitibus ℥ij.

Rhabarbari electi. ℥ss.

Rad. Hellebori nigri Austria-
ci ℥j.

Turpethi albi gummosi,

Polypodii quercini,

Trochiscorum albandal.

Agarici Trochiscati ana ℥ss.

Medulla seminis Cartbami.

Myrrha rubra selecta

ana ℥iiss.

Corticum Citri ana ℥j.

Spec. aromat. garyophyllat.

Diambre ana ℥ij.

Fiat Extract. cum Spiritu vini &
aqua Cinamomi q. s. Adde, si lubet,
Extracti aloes cum aqua betonica fa-
cti ℥ij. Adde quoq; aliquot gut.

Oleor. anisi.

fenicul.

carui,

citri.

D O S I S.

Ag. x. ad xx. vel xxx. datur.

ALIA DESCRIPTIO.

R. Rhabarbari,

Turpethi optimi.

Pulpa Colocynthidis,

Agarici albisimi, ana ℥ij.

albi ℥ss.

O 2

Zingib

Zingiberis albi ℥j.
 Radic. Cucumeris asin.
 Hermodactylorum
 ana ℥β.
 Squinantibi.
 Radic. Asari ana ℥ij.

Digerantur per horas 24. in s. q.
 aque anisi, vase clauso, deinde bulliant
 ad lentum ignem ad medietatis con-
 sumptionem, cola & inspissa, adde
 Scammonii pulverisati ℥vj.
 Aloes succotrine optime ℥j.
 Benzoini,
 Moschi,
 Ambre gryseæ ana gr. vij.
 Camphoræ ℥β.
 Illine oleo anisi.

**PANCHYMAGOGUM
 ALIUD.**

R. Rad. Ireos,
 Cichorei,
 Angelica,
 Ligni aloes ana ℥j.
 Cinamomi ℥ij.
 Turpeti albigummosi ℥j.
 Croci,
 Rhabarb. ana ℥β.
 Agarici ℥j.
 Hellebori nigri ℥β.
 Diagridii ℥j.
 Pulpæ colocynth. ℥vj.
 Aloes succoterine ℥iβ.
 Dissolve Aloen, & Diagridium in

s. q. aqua vite, sicut in B. per dies 3.
 aut plures, sepius agitando, reliqua
 infunde in s. q. Spir. vini nonnunquam
 movendo, Postea evaporando, ad ex-
 tractionis consistentiam; miscere utrum-
 que Extractum, adde

Moschi,
 Ambre,
 Magister. corall.
 Perlar. ana ℥β.
 Ol. anisi,
 Fenic.
 Cinamomi,
 Citri,

Arantiar ana gut. ij.
 Et redige in justam pilularum mas-
 sam.

**EXTRACTUM CATHOLI-
 CUM ALIUD.**

R. Rad. bellebori nigri,
 Diagridii,
 Pulp. Colocynth,
 Gummi de Peru,
 ana ℥β.

Aloes,
 Turpeti,
 Fol. Sena,
 Rhabarb. ana ℥ij.
 Spec. aromatic. rosat. ℥j.
 Diarrh. Abbatis, ℥iβ.

Fiat secundum artem Extractū.
 DOSIS ℥j. Vid. Notas in Croll.
 Hartmanni pag. 239.

CAPUT VIII.

DE

PILULIS POLYCHRESTIS VEL CATHOLICIS.

R. Gum. Ammoniac, correcti &
pulu. ʒij.

Extract. Diacarb. ʒij.

Extract. Diacarb. ʒij.

Extract. pil. Cochiar.

aurear ana ʒj.

Rhabarb. ʒij.

Zedoari. ʒʒ.

Pulu. trochisf. albandal. ʒiʒʒ.

Salis Tartari ad.

puritat. crystall. redact. ʒij.

Schanant. acutiʒʒ. ʒj.

Ol. anis. gut. xiiij.

Ol. Succin. rectif. gr. xij.

è bacc. laur. destill.

gut. Vj.

Cinamomi gut. iij.

Cum extract. sceletyrb. vel in dese-
tu bujus Angel.

F. ex qual. ʒ. pil. numero xix. in-
vol. spec. diamb.

De his pilulis dantur manè, qua-
tuor horis ante prandium numero vj.
vij. vel viij. vel plures: Possunt etiam
dari dimidiâ horâ ante canam, vel cir-
ca ingressum lecti.

ALIÆ PILULÆ POLY-
CHRESTÆ.

R. Pil. Tartarear. Querc. ʒiʒʒ.

Extracti panchymag. ʒiʒʒ.

Pilular. aloephang. ʒij.

Extract. galap.

agarici, ana ʒʒ.

Tartari Glati ʒij.

Ol. salvia,

anis ana gut. vj.

Elixir. propr. gut. iij.

Fiant. pil. instar. pisorum.

DOSIS.

Dantur a. ʒj. ad ʒʒ.

PILULÆ ANTISCORBUTICÆ

Dn. D. Balth. Timæi von Gut-

denflee Archiatri Elect.

Brandenburg.

R. Mas. Pilul. melanag. Quercet. ʒiʒʒ.

Extract. sol. sem. ʒʒ.

Resin. galap. ʒj. gvj.

Tartari Glat. gxiij.

Θsuccin. volat. ʒj.

sem. nasturt.

cochlear.

sinap. a. ʒʒ.

M. & c. ▽ antiscorbut. F. Massa.

Dosis est à ʒj. ad ʒʒ.

PILULÆ AMSTELODA-

MENSIIUM:

R. Gum. ammoniac. puriss. ʒij.

Aloes lucid. ʒiij. ʒj.

Croc. ꝑ. aperit. ʒij.

Cremor. Tartari ʒiʒʒ.

Tartari Glat. ʒʒ.

C. Syrup. rosar. solatid. F.

Massa.

0 3

ALIÆ

ALIAE OPTIMAE VIRTUTIS, quas Fabricio ab Aquapendente adscribunt quidam, sed male: nomine enim vulgari pilularum arthriticarum veniunt.

R. *Extract. aloes,*
Diagridii,
Trochisc. alband. ana ʒij.
Extract. Ligni aloes ʒj.
Misce. fiat l. a. Massa.

D O S I S.

Dosis est à ʒß. ad ʒß. ad ʒj. ad ʒß.
vel ʒij in forma pilularum.

ALIA DESCRIPTIO.

R. *Aloes insuccat: nostra. vel alterius*
descript ʒvj.
Rhabarb. subtilissimè pulv & aqu.
cinamomi subact. ʒij.
Panchymagog Crolli.
Extract. bell. nigr. Secundum
Quercetan. description.
ana ʒij.
Chalybis preparat.
Trochisc. alband. ana ʒj.
Spec. Diamb. ʒss.

Ol. carui,
anisi.
citri ana gutt. v.

Cum Syrup. de succo citri; vel de
borragine fiant s. a. pilula, ex qualibet
drachma xv. & Gelinde Pillen
Abendszeit an der Zahl 9. wenn man
zu Bette gehet zu gebrauchen.

Usus cum ceteris catholicis purgan-
tibus convenit.

QUATUOR FORMULAE MEDICAMENTORUM purgantium, olim à Dn. D. Andrea Dörero, pro Officina aulica Dresdensi ordinatorum.

PULVIS PURGANS.

è

Cremore Tartari compositus.
R. *Cremoris Tartari albi.*
Fol. Sen. Al. s. st.
Diagridii preparat.
Cranii hum. maris ana ʒj.
Turbith. gummof.
Rad. Mechoacan. opt. an. ʒvj.
Irid. Flor.

Zingib. Albi.
Faecul. Rad. Bryoniae a. ʒß.
Hermodaet. albi ʒß.
Mastiche Albi.
Macis electi an. ʒß.
Rasur. C. C. Subtilis. pulv. ʒj.
Misc. exactè in mortario marmoreo
ac signetur ut supra.

Dosis à ʒß ad ʒj.

CEREVISIA PURGANS.

R. *Fol. Parietariae,*
Betonica
Mercurial. an. ʒij.
Fragor.
Veronica,
Lingv. Cerv. an. ʒj.
Rad. Caryophyllat. opt. ʒvj.
Calamiarom. ʒij.
Fol. Sen. Al. s. st. opt. ʒß.
Follicul. eorund. ʒß.
Zedoaria ʒij.

Zin.

Zingib. albi ℥vj.
 Sem. aquileg. ℥ij.
 Carvi ℥iij.
 Hermodactyl. veror. ℥β.
 Mecboac. opt. ℥ii.
 Rhabarb. ℥iij.

Relinquantur omnia integra, indanturq; vas ut vocant refrigerationis, affusa postea cerevisia recentissimè coctâ atq; ad huc calidâ: (ad mensuras No. xxxv.) Fiat depuratio per fermentationem sufficientem: quò factò immittatur cerevisia in doliolū munitissimum satū capax absq; herbis: depuretur denuò diligentissimè & servetur ad usum.

VINUM SOLUTIVUM.

R. Fol. Senæ el. s. st. ℔. iijß.
 Foll: Sem. opt. ℔jß.
 Epitymi Cr. ℔ß.
 Sem. Carthami Opt.
 Mecboac. el. ana ℥iij.
 Cinamomi acutis. ℥iijß.
 Zedoaria ℥vj.
 Cort. Citri mali noviter Sicc.
 arant. rec. resicc. an. ℥ß.
 Caryophyllor. ℥iijß.
 Galangæ ℥ij.
 Macis. ℥iijß.
 Rasur. Santali albi,
 Rubei,
 Citrini ana ℥β.
 Zingib. albi.
 Sem. Coriandr. an. ℥ij.
 Flor: antos.
 Bugloss.

Rosar. rub.
 Tunica.
 Violar. purpur. martial.
 an. Pij.

Fol: Veronica.
 Absinthii Pontici.
 Carduibened.
 Betonica.
 Lingv. Cerv.
 Melisf. nostrat. an. M. j.

Relinquantur integra omnia, bene prius mundata. Affund. postea vini Rhenani Opt. Cantbaros Dresd. num. xxxIII. & relinquitur per aliquot dies, donec probè depuratum fuerit.

VINUM DE MATRICARIA

COMPOSITUM.

R. Fol. Matricar: recent: sicc:
 s. st. M. iij
 Melisf. nostrat. s. st.
 Summit: artemis. rubr. ana
 M. β.
 Bacc. Lauri. recent. decortic.
 ℥vj.
 Cort arant. noviter sicc. & mūd.
 Zedoar. opt. ana ℥ß.
 Galang. opt. ℥ij.
 Integris & prepar. s. a. affund. vini
 Rhenani boni Cantbaros Dresd. Numero viij. & servetur processus ut cum aliis vinis medicatis.

ANISUM LAXATIVUM D. D.

LUCTH.

R. Sem. anis. à sordibus
 purgat. ℥iijß.
 Scammon. ℥ij.

Tur.

Turpet. ℥ss.

Masticis ℥ij.

Zingib. ℥ij.

Spec. Diambv.

diamarg. frig. ana ℥ss.

Sacchari albiissimi lib. iij.

Fiat lege artis confectio. Dosis ℥ss.

**DIACYDONIUM LAXATI-
VUM LUCIDUM.**

R. Spiritus Vini lib. ss.

Rad turpeti alb. ℥ss.

helleb. nigr. prep. drachm. vj.

Agarici trochisc. drachm. iij.

Mechoacan. ℥ss.

Fol. sen. Al. drachm. ss. j.

Zingib. drachm. ss.

Sem. fenic. drachm. i. ss.

Aqv. Cinamomi drachm. ss.

Infusa vasi vitreo bene obturato
stent in loco calido in horas xxiiij.

Postea leniter bulliant in B. M. for-
titer exprimantur & colentur.

Deinde R. Succu cydon. pur. lib. iij.

Sacchari puri lib. iss.

Coque ad justam consistentiam, &
sub finem affunde superiorem colatu-
ram, & lento igne inspissa, & pro sin-
gulis uncis admisceatur, Diagridii
℥j. prius dissolut, in decocto & funde
in scatulam. Dosis d. drachm. ij. ad
drachm. vj.

**SYRUPUS EX MULTIPLICI IN-
FUSIONE FLORUM CARTHAMI.**

R. Aqu. Flor. acac.

Endivia.

Cicbor..

acetos. ana lib. ss.

Vini Rhen. opt. lib. iss.

Infunde virides flores Carthami ad
℥ij per 24. horas & exprime fortiter.
quod bis vel ter repetatur. Postea ex
expresso fiat cum saccharo Syrupus.

**GELATINA RIBIUM LAXATI-
VA LENIOR. EJUSDEM.**

R. Turp. el. drachm. j.

Mechoacan. drachm. vj.

Fol. sena Alex. drachm. ij. 3.

Zingib.

Cinamomi ana drachm. j.

Sem. Feniculi. drachm. ij

angel. ℥ij.

Infunde Spiritus vini s. q. donec
contegatur materia & Spir. 2. vel 3.
digit supernatet. Stent in infus. loco
calido bene operto. Postea colet
& expr. fortiter materia. Nunc Re-
cipe Succu Ribium expr. & cum Sac-
char. sufficienti in modum gelatinæ
cocti lib. iij. hisce affunde colatu-
ram, coque etiam lento igne in mo-
dum gelatinæ, ita ut in scatolis fun-
di possit. Servetur ad usum. Dosis
semiquæ.

**GELATINA FORTIOR
Ribium ejusdem.**

R. Turpet. unc. j.

Mechoac. drachm. 6.

Fol. Sen. Alex. unc. iss.

Zing. alb.

Cinamomi ana ℥j.

Sem anisi,

fenic.

angel. ana drachm. j.

Diagri-

Diagridii drachm. vj.

Extrahe Essentiam Spiritus Vini. Deinde recipe Ribium succi expref. & cum Sacch. in modum gelatinæ coct. lib. iij. Hisce affunde Essentiam extractam, & coque iterum lento igne in modum gelatinæ ita, ut in scat. fundi possit. Dosis drachm. vj.

PILULÆ CAPITALES,
fortiores Luchrenii.

R. *Pil. aurear. hier c. agar. de fumar. ana drachm. ij.*

Diagridii.

Trocb. alband. ana drachm. j.

Ol. Succini ʒj.

anisi ʒss.

Syrup. de cicb. c. Rb. q. s.

F. pilulæ æqualis magnitudinis N. CXX. reponantur ad usam 6. 7. 8. vel 9. ad summum pro dosi.

CAPITALES LENIO-
res ejusdem.

R. *Aloes insuccat. Quer. unc. ijss.*

Agar trocb. drachm. 6.

Rhabarb. ol. aq. cinamomi

aspers. drachm. ss.

Extract. belleb. nigr. Querc. panchymag. Croll.

ana drachm. jss.

Ol. Succini drachm. ss.

Faniculi ʒj.

Carui ʒss.

Syrup. de pom. lax. q. s.

Fiant pilul. ex qualibet drachm. 15. Serventur usui. Dosis à 6. ad 9.

PULVIS LAXATIVUS CHE-
lapu. seu antiscorbuticus D. D. Victorini, Physici Brunsvicensis.

R. *Pul. Gielap. drachm. 5.*

Rhabarb. drachm. ij.

Cremor. ʒ drachm. 6.

Fol. Sena el. unc. jss.

Cinamomi acerr. drachm. iij.

Sem fanic.

anisi.

nasturt. ana ʒss.

Zing. Galange ana ʒss.

Caryoph. ʒj.

Diagrid. prepar. ʒj.

M. f. pul. Dosis à ʒss. ad ʒj.

CAPUT IX.

DE

VINO LAXATIVO CATHOLICO.

PRudentem Medicum non modò morbi causas diligèter considerare, verum etiam ad tollendas eas, medicamenta sua ita concinnare oportet, ut citra nauseam sumenda

sint. Nam medicamenta, quæ decumbentibus nauseam pariunt plus obesse, quàm prodesse satis manifestum est.

Hinc ut in promptu habeat Medicus

P

dicus

dicus varia medicamentorum genera, præsertim purgantium, quæ præ cæteris medicamentis ob colocynthidem plerumque sunt ingrati saporis, & palato minimè grata & accepta necesse est: Hæc dum mecum meditor, & ne quid in hoc libello desit, quo vel ægrotantibus prodesse, vel Medicinæ Tyronum studia promovere possim, non intermittere queo, quin & post enumerationem eorum medicamentorum, quibus Colocynthidis inest, vel quæ ejus generis alia ingrati saporis purgantia ingrediuntur, & non omnibus arident, alias Cathartorum formulas & compositiones, quæ magis gratæ & jucundæ, & quibusvis delicatulis ob gratiorem saponem exhibendæ præcedentibus adjungam, à vino laxativo Catholico initium facturus.

R. *Quing. rad. aperit. ana Ziſſ.*

Herb. cuscut.

Betonica.

Borrag.

Mentha ana Mſſ.

Flor. borrag.

bugloss.

Rosar.

Cichor. anap. 1.

Fol. Sena. f. Ziſſ.

Agaric.

Rad. Turpeti ana Ziſſ.

Mechoacan.

Rhabarb.

Hermodact. ana Ziſſ.

Cort. citri sicc.

Galanga.

Macis.

Nuc. Moscat. ana Ziſſ.

Zingib. Ziſſ.

Sem. anisi.

Fenic. ana Ziſſ.

Salis Tartari gr. 7.

Incidenda incidantur, & contundenda contundantur, dentur in Nodulo ad usum. Hic Nodulus pendeat per noctem in mensurâ unâ, vel dimidiâ vini albi Rhenani; manè sumat purgandus de eo vniò bonum haustum, tepidum factum; post horas quatuor iterum haustum, qui, si necessitas postulat, circa meridiem, vel vesperam reiterandus, singulis diebus vel alternis, donec satis purgatus sit æger, continuando.

VIRES & USUS.

Hoc vinum clementer expurgat omnes humores sive serosos, sive crassos & melancholicos: Propterea conducit universis cerebri & oculorum affectibus: Item Asthmatici, ussi, cardialgiæ, lipothymix, Syncopæ, aliisque cordis affectibus: Estque medicina Cathartica præstans contra omnes imbecillitates, cruditates, & flatus ventriculi: Expurgat jecur, Lienem, Renes, vesicam, &c. Medetur omnibus Cachexiis, Melancholiis, Hypochondriacis, & ipsi hysteriis affectibus: Præservat

feruat præterea corpus a Peste, Ver-
mibus, Febris, Scabie, aliisque
putrefactionibus, è quibus diversi
morbi excitantur.

Præsertim, verò est conveniens
medicamentum pro delicatioribus,
nec non imbecilliori ventriculo la-
borantibus, qui citra vomitum alia
purgantia admittere nequeunt.

DOSIS.

Dosis est, ut supra memini, haustus
unus atque alter.

NODULUS ALIUS PRO

Vino purganre.

R. Folior. fen. s. s. ʒiʒ. vel ʒij.

Rhabarb. elect. ʒiiʒ.

ʒri. ʒlati ʒj.

Cinamomi elect. ʒjʒ.

Sebananti acut. ʒj.

Resin. Scam. ʒj.

Flor, Cbeir.

Borrag.

Violar. Mart. ana p. i.

Garyoph. numero vj.

Ex incisis & contusis cum Syndone rub.
fiat Nodulus pro vino, qui olim pro
quadam Comitissa ordinatus est.

ALITER,

R. Fol. Sen. s. s. unc. jʒ.

Rhabarb. elect.

Turpeti gummosi ana ʒiiʒ.

Tartari ʒlati ʒiʒ.

Cinamomi acut. ʒiʒ.

Spic. Indic. ʒj.

Sebanant. gr. ʒiʒ.

Zingib. alb. ʒj.

Rad. Ireos. Flor. unc. ʒ.

Peonia drachm. iij.

Incidantur, contundantur & in-
ciudantur syndone.

Fiat Nodulus pro vino purgante.

VINUM LAXATIVUM IN

varis Dn. D. Mollenbrocii.

R. Herb. cochlear.

nasturt. aquat.

chemadr.

polipod. ana ʒj.

raphan. armorac.

rad. filic.

polypod ana ʒij.

Cortic. cappar.

Tamarisc. ana ʒjʒ.

Flor. epatic. nobil.

cichor. ana ʒj.

Fol. fen. s. s. ʒj.

rad. hellebor. nigr. ʒvj.

Rhabarb. ʒiʒ.

Flaved. cortic. aurant. ʒij.

Cinamom. morsuel. ʒj.

Tartari crud. purificat. ʒʒ.

Incisa & contusa D. ad nodu-
lum ex syndone alba.

S.

Purgir Puschtein in eine Ranne
Wein.

CLARETUM ANTI EPILEPTI-
cum Dn. D. Michaelis.

R. Flor. tilis.

pocon.

lilior. conwall.

betonica anapj.

P 2

rad.

rad. poeon. iust. tempore
collect. ℥j.

Fol. Sena s. s. ℥j.

rad. hellebor. nigr. ℥vj.

visc. Querc. ℥ss.

Flor. lunaria ver. p. iij.

Rasur. ungu. alcis

Cranii human. ana ℥ss.

Cardamom.

Cubeb. an. ℥j.

Cinamom. el. ℥iij.

Infund. in f. g. vini rorismar. seu
Rhenan. opt. per triduum., postea co-
letur & edulcor. c. sacchar. & iterum
coletur per. M. H. f. Sondernlich pure
gierend Claret auff etlich mahl.

V E L.

R. Rad. Cichor.

Petrofel.

Fenic.

Aspar. ana ℥iij.

Herb. Cusc.

Scolop.

Capil. ♀.

Beton. ana drachm. j.

Flor. borrag.

Cichor. ana p. ij.

Fol. sena unc. ij.

Agarici drachm. ijss.

Rhab. el. drachm. iss.

Cort. Citri sic. drachm. i.

Galang.

Macis.

Sem. fenic.

anisi. ana drachm. ij.

Zingib. drachm. ss.

Incidentur & contund. f. a. ad charo

tam pro nodulo ad obstructions Lie-
nis, Epatis, Mesenterii & Vener. Me-
saraicar tollendas, & totum corpus
purgandum.

A L I T E R.

R. Radic. Cichor. drachm. iij.

Asparag.

Petrofel.

Cort. rad. Capp. ana drachm. iijss.

Tamarindor. drachm. ij.

Rad bell. nigri drachm. ij.

Herb. Cusc.

Capill. ♀.

Scolopend.

Borrag. ana drachm. ss.

Epithymi ℥iij.

Flor. Bugloß.

Borrag. ana ℥ij.

Folior. Sen. unc. i.

Rad. Mechoacan. drachm. ijss.

Agar.

Rhabarb. ana drachm. ss.

Turbitb. opt. ℥ij.

Mirab. Indor. drachm. ij.

Sem. anif.

Fenic. ana drachm. j.

Cinamomi elect.

Nuc Mosch.

Cort. citri ana drachm. ss.

Incid. & contund. D. in charo

S. Species jum Purgier. Westn.

VINUM ALIUD MEDICATUM
in affectu uterino & obstructio-
bus renum ac uteri.

R. Rad. Bryon. ℥v.

Aspar.

Petrofel.

<i>Petrofel.</i>	<i>Card. bened. ʒʒ.</i>
<i>Fenic.</i>	<i>Sabin. Gratiol.</i>
<i>Graminum ana ʒiiij.</i>	<i>Summitat. cent.</i>
<i>Herb. Salvia,</i>	<i>min.</i>
<i>Meliss. ana ʒʒ.</i>	<i>Flor. genist.</i>
<i>Cortic. citrificc.</i>	<i>ana ʒʒ.</i>
<i>Arant. ana ʒʒ.</i>	<i>Fol. Senæ s. f. ʒʒ.</i>
<i>Cinamomi elect. ʒʒ.</i>	<i>mechoac. ʒʒʒ.</i>
<i>Macis,</i>	<i>Agar. ʒʒ.</i>
<i>Nuc. Mosch. ana ʒʒ.</i>	<i>Turb. opt. ʒʒʒ.</i>
<i>Sem. Fenic. ʒj.</i>	<i>Epiob. ʒʒʒ.</i>
<i>Fol. sen. s. f. ʒʒ.</i>	<i>Cortic. Citrificc. ʒij.</i>
<i>Agaric. ʒʒʒ.</i>	<i>Cinamomi, galang. macis</i>
<i>Mechoac. ʒʒʒʒ.</i>	<i>ana ʒj.</i>
<i>Incidantur & contundantur ad chartam. S. Stück zum Purgiere Wein.</i>	<i>Sem. anisi. fenic. ana ʒj.</i>
ALIUD VINUM MEDICATUM purgans.	<i>petros. ʒʒʒ.</i>
<i>R. Radic. fenic.</i>	<i>D. incisa & contusa in chartâ pro nodulo ad ʒ. ij. vini.</i>
<i>Aspar.</i>	<i>In retentis menstruis hic nodulus locum habet.</i>
<i>Cappar.</i>	<i>Ad hunc modum possunt & alia vina medicata, quæ purgant præparari. Plura ejus generis exhibet tibi Centuria mea prim. Curat. singul. p. 2. 33. 42. 46. 72. 87. 104. 179. 182. 195. 206.</i>
<i>Asari, Bryon. ana ʒij.</i>	
<i>Irid. nostr. ʒʒʒ.</i>	
<i>Esul. præp. ʒʒʒ.</i>	
<i>Herb. absynth. Pontic. ʒʒʒʒ.</i>	

CAPUT X.

DE PULVERE LAXATIVO CATHOLICO.

Cum Natura in quibusdam ita delicata, ut liquidiora Medicamenta planè advesetur, & nulla, nisi solida, & pulveris modo concinnata deglutire, aut ferre valeat; volui in ipsorum gratiam hinc unam atque alteram pulverum purgantium formam, quorum admiranda hæcenus vidi experimenta, & præcæteris præstantissima, publico ju-

ri donâre: prima igitur formula fit talis.

R. Fri crystall. vel Glaci ℥j.

Radic. Turpeti,

Hermodact. an. ℥ss.

Rhabarb.

Agaric. Trochisc. ana ℥iij.

Diagridii ℥j.

Fiat ex his pulvis, cui admisceantur.

Spec. Diamarg. frig. ℥j.

Aromat. rosas. Gabr.

Diarrh. Abbat. ana ℥j.

Instillenturg,

Oleorum Anis.

Fenic,

Cinamomi ana gut. 7.

Et addatur Sacch. albi q. sufficit pro grato sapore.

VIRES & USUS.

Hic pulvis exturbat universos humores, sive sint ex Melancholia, Bile vel Phlegmate; Hinc egregie valet contra Epilepsiam, aliaque cerebri Symptomata, ex corruptis & acribus è ventriculo sursum actis vaporibus orta: Item contra Squinantiam, Pleurisin, Asthma, Tussim, Hydropem, Melancholiam, Hypochondriacam, Febres tam

tertianas, quam quartanas, Lipothymiam à coacervatione corruptorum & putridorum humorum, & Bilis circa orificium ventriculi, vel in ipso stomacho, Vermes enecat, Epar, Lienem & Renes deobstruit, urinarios meatus purgat, Resistit Podagræ, Calculo, Hystericis affectibus, materiam peccantem fortiter educendo.

D O S I S.

Dosis à ℥ss. ad ℥j. vel ℥iiss. per se, vel in vino tepido, jusculo, Syrupò, vel, alio vehiculo convenienti.

PULVIS PANCHYMAGOGUS Quercetani.

R. Crystallorum Tartari ℥j.

Fol. Senæ Alex ℥x.

Hermod.

Turpetb. ana ℥ss.

Rhabarb.

Agarici trochiscati ana ℥iij.

Scammon. præp. ℥ij.

Macis,

Cinamomi,

Galangæ an. ℥iiss.

Sacchari violati ad pondus omnium.

Dosis ℥j. cum jusculo.

C A P U T X I.

DE

ALIO PULVERE PURGANTE CATHOLICO.

R. Radic. turpet. ℥ss.

Rhabarb.

Hermodact. ana ℥iiss.

Fol. sens. s. ℥iiss.

Diagridii ℥iiss.

Gummi de Peru ℥j.

Medull.

Medull. sem. chartam. ʒʒ.

Spec. Diatr. frig.

Zingib. ana ʒʒ.

Sacchari penidii.

Santali albi,

rubri,

Mastiches,

Anisi, Cinamomi,

Ligni aloes ana ʒij.

Galange, Macis,

Zedoarie ana ʒj.

Ol. Anisi.

feniculi ana gut. vj.

Fiat pulvis subtilissimus, cujus do-
sit ad ʒʒ. ad ʒj.

ALIUS.

R. Fol. sen. f. f.

Cremor. Tartari, ana ʒʒ.

Extract. scam. ʒʒ.

Sem. anisi ʒj.

Margarit. prap.

Cinamomi,

Cortic. citri,

Garyophyll.

Galange ana ʒj.

Fiat pulvis, cujus dosis ad ʒʒ.

ad ʒj.

PULVIS ALIUS CATHO-
licus Laxativus.

R. Fol. Sen. f. f. ʒʒ.

Rhabarb.

Turbich. ana ʒʒʒ.

Sem. Anisi.

Cinamomi,

Garyophyll.

Galang. ana ʒʒ.

Ligni aloes ʒij.

Diagridii ʒijʒʒ.

Cremor. ʒ semiunc.

F. pulv. subtil. detur ad scaturam dosis
ad ʒj, ad ʒij.

ALITER.

R. Fol. sena.

Cremor. ʒ ana semiunc.

Rhabarb.

Turpeti.

Mechoacan. ana ʒj.

Hermodaet. ʒʒ.

Spec. Diamb.

Diarrh. Abb. an. ʒʒ.

Fiat pulvis. Dosis ʒj. vel ʒʒʒ.

Ol. anisi. gut. 10.

DE PULVERE ALIO

purgante Catholico.

Non raro quoq; mihi hic pulvis
purgans catholicus præ cæteris pla-
cuit, qui non minor tam viribus,
quàm efficaciam, illo jam descripto,
& sic lege Artis ad usum Medicum
conficitur.

R. Spec. Diacarb.

Diaphenicon. an. ʒij.

Diaturbit. cum

Rhabarb. ʒvj.

Fecular. Diagridii,

vel Extracti hujus ʒij.

Gummi de Peru ʒj.

Specier. Diambra.

Diamarg. frig. an. ʒijʒʒ.

Fiat pulvis, cui inspergantur ali-
quot. gut. Ol. Garyophyllor. Citri.
Cinamomi, &c.

VIREŒ

VIRES ET USUS.

Hic Pulvis benignè & clementer purgat omnes ferè humores, propterea non modò laudabile, quod nimirum ita purgando in universos humores operationes perficiat mirabiles: verùm etiam, quod pro delicatioribus, nec non imbecilliori ventriculò laborantibus, & qui citra nauseam alia purgantia admittere nequeunt, conferat optatum medicamentum est, idemque præstat, quod de vino Catholico Laxativo jam dictum est.

DOSIS.

A)j. ad ʒss. vel ʒij. vel ʒj. in convenienti vehiculo. Hujus pulveris laxativi si quis sumserit ʒʒss. addideritque conserv. Citri,

Borrag.

Cortic. Citri minutissimè incif. an. ʒiiij.

Sacchar. fini in aqua Rosar. dissolut. unc. iij.

Confeceritque Morsulos, quorum pondus pro adultioribus semiunc. vel 6. drachm. Habebit ille gratum atque omnium ori ac gulæ accommodatum Medicamentum laxativum, & ad omnes humores educendos aptum.

Pro dosi extemporaneâ potest esse sequens formula:

R. Spec. Diacarb.

Diaphanicon. ana ʒj.

Diaturbit. cum.

Rhabarbar. ʒss.

Extracti Diagridii gr. iiij.

Gummi Gittajemu gr. iij.

Spec. Diamb.

gr. vij.

Oleor anisi.

Fenic.

Citri anagut. i.

Fiat pulvis pro purgando, vel Morsulus cum unc. j. Sacchari fini in aqua rosar. dissol. vel beneficio gummi tragebantii & sacch. Penidii semi unc. globulus vel rotula sigillo, si placeat, exornanda.

PULVIS SENÆ WIERI.

R. Fol. Senæ mundat.

Tartar. alb purg. vel Cremor.

Tartari ana unc. j.

Diagridii drachm. ij.

Cinamomi.

Garyophyl.

Galang.

Sem. Ani. s. ana drachm. j.

Misce propulvere. Dosis drachm. j. cum ʒss. Spec. Diambra.

PULVIS SENÆ PRÆPARATA

rata D. Montagnani.

R. Senæ drachm. xij.

Zingiberis,

Macis ana drachm. iij.

Cinamomi,

Tartari vel cremoris Tartari

ana ʒss.

Hæc in pulverem redacta commiscantur.

Dosis, drachm. j. ante canam.

Purgat caput mirabiliter.

CA-

CAPUT XII.

DE

MORSULIS PURGANTIBUS OMNES HUMORES.

Sapissimè accidit, ut ægri per morsulos, quibus aliàs adfueti, purgari velint, his, ut satisfacias, potes pro ipsis sequentes morsulos laxativos concinnare, qui non modò in omnibus ferè morbis, verùm etiam omni atati conveniunt.

R. Turpeti,

Diagridii ana ʒiʒʒ.

Gummi de Peru correcti oleò

Cinamomi ʒj.

Spec. Diamarg. frig.

Diarrh. Abbat. ana ʒʒʒ.

Saccar. candid. alb. ʒiiʒʒ.

Saccar. albi finijʒ. ʒv.

Fiant morsuli ponderis ʒʒʒ. ʒj. ʒiiij.
vel ʒʒʒ.

VIRES ET USUS.

Dantur hi Morsuli in affectibus

1. Cerebri.
2. Pectoris.
3. Stomachi.
4. Epatis.
5. Lienis.
6. Renum.
7. Vesicæ.
8. Et matricis &c.

DOSIS.

Datur ʒj. pueris, juvenibus ʒij.

adultioribus ʒiiij. vel ʒʒʒ. vel ʒv.

DE MORSULIS DIAMOSCHI

Dulc. Laxativis Dn. D. Cunradi
Frohmanni Physici in imperia-
Northusâ Ordinarii.

R. Spec. diamosch. dulc. ʒiiij.

Cortic. citr. condit. minutiss. concis.

Tartari crystallisat. an ʒij.

Turpetib. ʒiiʒʒ.

Magister. de gumm. peru ʒʒʒ.

Diagrid. rosat. ʒv.

Caryophyllor. ʒij.

Sacchar. ʒij solut. in

aqv. anti scorbut. n. desc. ʒʒʒ.

aperitiv. n. descript. ʒʒʒ.

acet. q. s.

In quibus antea per triduum fuerat
solut. & tint.

santal. rubr. pulverisat. ʒʒʒ.

F. Morsuli cujus dosis à ʒʒʒ.

ʒij. ad ʒiiij.

Hos morsulos ob suavitatem & operationis certitudinem incomparabiles nemini vulgandos, constituerat author; sed tùm amor, quo me prosequitur singularis, cùm boni publici juvandi studium, quo detinetur totus, communicationem persuaserunt.

ALIA FORMA MORSULORUM
purgantium.

R. Spec. Diacarthami.

Diaphenicon. ana ʒʒʒ.

Diaturbit. cum.

Rhabarb. ʒj.

Extract. Diagridii,

gr. xxj.

Gummi Gittæ gr. viij.

Conserv. Flor. anthos ʒiiʒʒ.

Q

Bor-

Borraginis,
Cortic. Citri condit. ana ℥ss.
Sacch. alb. in aqua rosar. dissolut.
℥iij. Fiant morsuli ponder ℥ss. addan-
tur.

Ol. Citri,
Cinamomi ana gut. iij.
Sumatur numero j.

ADHUC ALIA FORMULA.

R. Extracti Diagridii,
gum. gutta ana ℥j.
Magisterii perlar.

Hyacinth,
Corallorum
gr. xij.

Sacch. albi in aqua borraginis. que
cum aqua Cinamomi sit diluta.
℥iij. vel ℥v. Fiant morsuli s. a. adden-
do sub finem

Ol. Citri,
Anisi,
Fenic.

Caryophyllor.

ana gut. iij.

Dentur in Scatula.

DOSIS.

Dosis à ℥j. ℥ss. ad ℥ij.

DE

Morsulis Spec. Diacarthami Ba-
filienfisbus, secundæ descriptionis.

R. Diagridii,
Turpet. gumm. & alb. ana ℥ss.
Medul. sem. Cartham. ℥ij.
Zing. Cinamomi,
Cort. Citri sic. pul.
Carn. Cydon. ana ℥ss.
Fiat pulvis. adde
Sacch. Cand. alb. ℥ss.
Sacch. alb. ℥x.
Fiant morsuli s. a.
Dosis pulveris est à j.
ad ℥j. Morsulorum vero à ℥j.

CAPUT XIII.

DE

SYRUPO LAXATIVO CATHOLICO.

R. Fol. Sen. unc. j. β.
Rad Mechoacan. Rhabarb.
Turpet. ana unc. sem.
Spec. Diamoscb. d.
Diambra ana ℥j.
Agarici trochiscibaci ℥iij.
Fibrar. Hellebr. nigr. correct. ℥ss.
Sem. Anisi.
Faniculi,
Cinamomi ana ℥j.

Crasso modo hac pulverisato, & af-
fundito in Vase idoneo Spir. Vini ℥xx.

Aqu: Apoplect. ℥ss.

Cinamom. ℥ss.

Digere omnia per quatuor dies, post-
ea leniter in B. M. refrigerare scientia
exprime fortiter, & adde

Rhabarb. elect. ℥ss.

Pulvcr. rosmarin.

Flor. Cordial. ana p. j.

Tro-

Trochisc. alipta moschat. ℥ss.

Croci contusi gr. viij.

Flor. cartham. ℥j.

Diagridii ℥ij.

Digere iterum per quatrividuū postea fortiter exprime, expressum cola per colatorium laneum, ut substantia crassa in colatorio permaneat; Hinc abstrahatur humiditas supervacua ad mellis crassitiem, & addatur Sacchari, quantum sufficit. pro Syrupo.

VIRES ET USUS.

Hic Syrupus optimè convenit delicatioribus, qui ob suavitatem cuiuslibet guttæ propinari potest, contra ferè omnes morbus: nam sive adsit Cephalalgia, Apoplexia, Epilepsia, sive adsit Tussis, prostratus Appetitus, Nausea, Dolor ventriculi, Lienis & Epatis affectus, Colica, uterinæ passionés, Calculus, Febris, tertiana vel quartana, nullum tibi hoc ipso erit nobilius Catharticum.

Dosis à ℥ss. ad. ℥j. vel ℥iiss.

CAPUT XIV.

DE

PASSULIS LAXATIVIS.

Hic silentiò non prætereundæ passullæ laxativæ, quippe quæ non modò, ut de Syrupo Catholico jam dictum est, pro pueris, infantibus, aliisque qui infirmioris naturæ, fortioraq; medicamenta, vel ingrati saporis non faciliè tolerare possunt, ob delicatam gulam, optimè convenient: Verùm etiam non iniquè merentur laudem universalis Catholici Laxativi, ut paulò post cùm descripserimus earum confectiõnem, & usum cum viribus indicaverimus, luculentius videre licebit: Harum autem præparatio est talis:

R. *Fol. Sen. mundat. ℥iiss.*

Rhabarbar. ℥ss.

Zingiber ℥ij.

Galanga,

Cinamomi,

Garyophyllor ana ℥ij.

Incisa & contusa infundantur in sufficienti quantitate, aq. rosar. per horas quatuor vel sex: Postea parum ebulliat & colat: impone passul. lotar. & Sacchar. fini albi ana ℥vij.

Ebulliant iterum, adde in fine cremorem Tartari ℥ss. & Spiritus Vitrioli parum.

VIRES ET USUS.

Hæ passullæ puerorum & infantum, & eorum, qui à nauseabundis remediis adèd abhorrent, ut quidvis pati malint, quàm de iis minimam guttulam degustare, corporibus expurgandis accommodatæ sunt: nam ita leniter purgant ferè omnes humores, ut quivis ejus operationem faciliè ferat: Interea satis ab omnibus humoribus ventriculus per ipsas evacuatur.

Q 2

DOSIS

DOSIS.

Dosis, cochlear parvum seu sem. unc. plus minuve pro ratione etatis.

CAPUT XV.

DE

SPIRITU PURGANTE.

Hujus compositio est talis:

R. Spec. Diacarb. recenter dispensat.

*Diaturbit. cum Rabarbaro
ana unc. jss.*

Diaphenic. an. ℥j.

Aromat. Rosat. Gabriel.

Diarrh. Abbatis.

Diagridii, ana ℥j.

Spirit. Vini q. s.

Digere hec aliquandiu singulis diebus aliquoties movendo, postea per chartam bibulam filtra, & si opus, ad puriorem substantiam nova circulationis opera fiat Spiritus catharticus.

VIRE ET USUS.

Fiat hic Spiritus purgans ad diversas capitis, aurium & oculorum distemperantias, Stomachū quoq; optime purgat, affectiones Epatis emendat, Splenis duritiem & densitatem emollit & extenuat. Renibus & Vesicæ prodest, & matricis affectus præternat. emendat.

DOSIS.

Dosis à ℥j. ad ℥iij. vel ℥ss.

DUO CLARETA PURGANTIA.

R. Turpeti electi ℥j.

Mechoacan. ℥ss.

Polypod. qv. ℥vj.

Peucedani,

Pimpinella ana ℥ij.

Fol. sen. ℥jss.

Salvia minor.

Majoran. ana ℥ij.

Rorismarini ℥j.

Vini Rhenani lib. vj.

Stent in Vase bene cooperto & serventur in infusione loco calido, per 24. horas: Deinde colentur cum expressione forti. Colatura adde

Zingiberis ℥j.

Cardamom. ℥vj.

Cinamomi ℥v.

Sem. fenic. ℥jss.

Sacchari albi ℥x.

Traiciantur per chartam vel manicam Hippocratis, & fiat Claretum. Valet in pituitosis corporis affectibus, & naturis frigidioribus. Dosis unc. iij. vel unc. iiij. vel unc. v. Usa hoc est Illustrissima quædam & magni nominis Persona. Aliud, quo usus est Vir quidam Nobilis, & Magnificus.

R. Turbet. alb.

Radic. mechoacan. ana ℥vj.

Fol. sena ℥j. Rad. Angel. Glyc.

Calami aromat. ana ℥ij.

Fol. marrub. puleg rorism. ana ℥ij.

Vini Rhenan. lib. vj.

Aqu.

Aqu. Cichor ℥ij.

Sem. anis ℥ij.

Stent in infusione per 24. horas in loco calido. Expressis adde Zingib. Cardam. ana unc. j. Cinam, sem. unc. garyophyll. ℥j rad. Ireos Flor. sem. unc. Sacchari unc. xvj. Fiat Claretum. Valet in Cachexia & Hydrope

DE ALIO SPIRITU PURGANTE.

R. Trochiscor. albandal.

Diagrydii ana sem. unc.

Spec. Diamb,

Diamosch. d.

Trochiscor. alipta.

moschata ana ℥j.

Spiritus Vini q. s.

Digere aliquot diebus, postea decapulatam & filtratam Essentiam ad usum probè serva.

VIRES ET USUS.

Hic Spiritus Purgans per solam alvum in utroque sexu, & in quavis ætate absque omni periculo, omnes humores viscosos, bilem utramque pituitam, Ichoras atque flatūs purgat si tertio quoque die manè ex hoc frigide propinas à sem. unc. usq; ad unc. j. vel ad summum fescunciam donec satis venter solvatur & avertatur morbus.

ALIUS SPIRITUS CATHARTICUS Rulandi.

R. *Spec Diacartham rec. dispens.* ℥ijj.

Spiritus Vini Malvat. q. S. F.

f. art. Spagyr. Spiritus Catharticus Filtrationis & Circulationis operâ,

Aqua purgantes & simplices ex Baccis Sambuci, aliisq; ut fiant, Vide Quercetanium l. 1. Pharmacop. restit. dogmat. c. 7. de Aqu. pag. 75.

Talem compositam & habet Dn. D. Blochovvitiuis in anatom. Sambuc. sect. 3. c. 24. p. 188. & 189. & est sequens.

R. *Aq. Sambuc. Quercetan. purg. ℥ij*

Syr. de Succ. Bacc. Sambuc.

De flor. turion. ana ℥ss m. iss.

SYRUPUS E BACCIS ITA FIT.

R. *Succi ex recentibus & maturis baccis expressi & depurati* ℥ss.

Sacchar. Clarificat. ℥j.

Coq. parùm igne lento in Vase duplici seu MB. ad consistentiam Syrupi liquidi.

Syrupus verò Turionum fit ita.

R. *Succi ex primis illis emergentis Sambuci Asparagis ac turionibus expressi, & per subsidentiam à facibus depurati* ℥. ij.

Sacch. alb. ℥. i. ss. vel q. s.

Coquantur igne Balnei lento ad consistentiam Syrupi, qui Cinamomi morsu electi unciâ dimidiâ, & Caryophyll. aromat. ℥ij. aromatizatus in Vase Vitreato reservetur.

His annexantur Elixir & Tincturæ purgantes.

ELIXIR CITRI PURGANS

Excell. Dn. D. Michaëlis.

R. *Rad. Gialap. ℥ss.*

sem. cartham. ℥j.

Gumm. de Peru.

Q3

scam

scammon. rosat à ʒss.

*Extrabe cum Elixir citri, adde ali-
quid ∇ cinamom. & Syrup. è succ. citri.
dos ʒij ʒiij.*

*Essentiam quis quocunque modo
parare potest insignior tamen est Dn.
Osvaldi Archiatri Elect. Bavar.*

*Rescinde flavas citri cortices subti-
lissimè, relictam pulpam pone super
fornacem sex vel octo dies, deindè ex-
prime, succum desilla per cucurbi-
tam, exhibit spiritus, spiritum vini
amulans, superfunde corticibus, ex-
trahet tincturam flavescentem, pala-
to & oculis jucundissimam.*

*Corticibus, ne interea temporis pe-
reant, insperge parum ∇ citri vel ro-
sarum.*

DE PHALAJA RHUMELII.

*Phalaja Rumelii est infus. rad.
Gialap. cum spir. vini, si dein affun-
datur spirit. citri vel rosar. fit pur-
gans jucundissimum. Præcipitari
etiam potest, & inde fieri pilulæ.*

TINCTURA CATHOLICA.

*R. Fol. sen. cl. unc. j. ss. turpetb. cl.
ʒvj.*

Diagrid. Rhabarb.

Spec. Diagal. an. ʒij.

*F. Cum Spiritu Vini, extractio Tin-
ctura, que mixta convenientibus o-
mnes evacuat humores.*

TINCTURA CHOLAGOGA.

R. Rhab. El. ʒvj.

Mechoac. cl.

Turpetb.

Diagrid. an. ʒij.

Cinamomi opt.

Liquirit. rase,

macis.

Sem. Citr. an. ʒj.

F. Tinctura cum Spiritu Vini.

TINCTURA PHLEGMAGOGA.

R. Turpetb. el. ʒvj.

Senæ cl. unc. ss.

Diagryd. ʒij.

Cinamomi,

Caryophyll.

Zingib.

Galang. an. ʒj.

F. l. a. cum Spiritu Vini tinctura.

TINCTURA MELANOGOGA.

R. Fol. Sen. ʒvj.

CrySTALL. ꝑr. unc. j.

Diagrid. ʒij.

Cinamomi.

Caryophyl.

Galang.

Anis. an. ʒj.

M. Cum. S. V.

F. tinctura.

TINCTURA HYDRAGOGA.

R. Sem. Ebul. ʒvj.

Chartam. unc. ss.

Diagryd. ʒij.

Cinamomi,

Macis,

Zingib.

Anis. an. drachm. j.

F. Cum. S. V. Tinctura.

TINCTURA IN DELICATIS.

R. Prun. Damacenor. unc. j.

Vid.

*Violarum. drachm. j. ꝑ.**Tamarindor.**Cassia an. unc. ꝑ.**Mann. unc. j.**Fl. Cordial. an. p. ꝑ.**Sacch. Cand.**Penid. an. unc. ꝑ.*

Fiat cum Vino tinctura approprianda & aromatizanda suis convenientibus vehiculis ac homogeneis.

TINCTURA AD FLATUS HYPOCHONDRIACOS.

R. Cort. arant. sic. drachm. iij.

*Sp. Diasen. laxativ. Brasavolæ
Ziss.*

*Sem. anis.**Carvi,**Fœni. an. drachm. j.**Macis drachm. ꝑ.**Sacchar. unc. ꝑ.**Spiritus Vini anc. iij.*

Misce Fiat Tinctura.

TINCTURA PURGANS ALIA.

R. Flor Cordial. an. p. j.

*Herb. Scariol.**Endiv. an. M. j.**Liquirit. ras. dram. j.**Tamarind. unc. ꝑ.**Myrobal. Citr. drachm. j.**Sem. Citr.**Anis. an. drachm. j.**Rhab. el. Ziss.**Fol. sen. Ziss Cinamomi. el. Ziss,*

F. Cum Vino tinctura, quæ dabitur cum Syr. Ros. & aq. cinamomi, si placet adde ad dosim Spiritus Q. gutt. vj.

TINCTURA ANTIPODAGRICA PURGANS.

R. Herb. Beton.

*Iva Artetic.**Capill. ♀ an. M. j.**Scachad. Arab.**Salvia an. p. j.**Myrrobalan. citrin. drachm. vj.**Polypod. q.**Liquirit. an. unc. j.**Agar. albiss. unc. ꝑ.**Cort. Helleb. nig. drachm. iꝑ.**Sem. Citr.**Caryophyllor.**Galang.**Sem. Anis. an. drachm. j.**Epithym. Cret.**Fol. sen. el. an. unc. j.**Rhab. drachm. j.**Spice drachm. ꝑ.**Sacch. unc. ij.*

Misce & infunde cum Vino generoso stillatio, ac Tartarizato, fac in digestionem f. Tinctura, quæ dabitur cum suis Vehiculis.

TINCTURA ANTIPODAGRICA ALIA.

R. Beton.

*Mellis.**Scolopendr.**Capil. ♀.**Ivæ Arbet. ana M. ꝑ.**Fl. Borrage.**Violar. anap. ꝑ.**Galang. ʒj.**Cort. myrobal. Citrinor. Ziss.**Rabb.*

Rhab. ℥iij. Agar. albiſſ. ℥j.
 Fol. Sen. el. unc. ſem.
 Cryſt. ꝑr. albiſ. unc. ſem.
 Mann. unc. ſem.
 Sacch. unc. iij.
 F. omnium miſtura, deinde infuſio cum
 Vino Abſinthiaco q. S. Tincturam eo-
 la, filtra, ut artis eſt.

TINCTURA IN PO-
 dagricis.

R. Turpeth. El.
 Pulv. Senæ.
 Diagryd.
 Hermodact. ana. ℥j.
 C. C. uſt. Spodii ana ℥ſſ.
 Cinamami drachm. j.
 Sacch. drachm. iij.

M. Infundantur pro tinctura cum Vi-
 no.

TINCTURA HYSTERICA.

R. Sem. leviſt. el. unc. j.
 Agar. trochiſc. cum ſale gem unc.
 ſem.

Galang.
 Zedoar.
 Myrrh.
 Sabin. ana unc. j.
 Spiritus Vini q. s.
 Fiat Tinctura.

TINCTURA NEPHRITICA.

R. Rad. Saxifrag. unc. j.
 Lapid. Judaici unc. ſem.
 Sem. Apii,
 Ameos an. drachm. ij.
 Aſparag.
 Scord. ana M. ſſ.

Hedera, geniſta,
 Bacc. laur. an. ℥ij.
 Liquirit. Raſa unc. j.
 F. cum Vino extractio.

Plura Vide in antidot.

Medico. Chym. Joann. Dan. Myly.
 pag. 610. & ſeqq.

Hiſ ceu non inutiles juxta & jucu-
 das adjungo Aquas Solutivas ſequen-
 tes Gabrieliſ Ferraræ, Chirurgi Me-
 diolanenſis, in Sylva Chirurgiæ ſuæ. l.
 3. pag. 315. 316.

AQUA SOLUTIVA.

R. Rad. Cort. & ſt. Ebuli an. unc. iij.
 Rad. polypod. q. rec. ℥ſſ.
 Rad. Cucumeris aſin. ℥iij.
 Ruſci unc. iſſ.
 Sacch. unc. ʒ.

Omnia invicem miſceantur, &
 per Balneum Mariæ deſtillentur.

AQUA DESTILLATA
 Solutiva, quæ ſine dolore
 & torminibus movet.

R. Scammon. unc. i.
 Hermodact. unc. ʒ.
 Sem. geniſt.
 Cataputiæ minor.
 Ebuli ana. ſemiunc.
 Succ. Ebuli.
 Cucum. Aſin.
 Helleb. Nigr.
 Flor. Sambuci rec. ana unc. iſſ.
 Rad. polypod. q. unc. vj.
 Fol. Sen. el. unc. iij.
 Sacch. rubr. unc. ʒ.

Aq.

Aqu. communis semel tantum destillat. ℥vj.

Omnia invicem contundantur, & per horas 24. in hac aqua infundantur, tandemque in Cucurbita vitrea per Balneum Mariæ destillentur, videbis exstillare Aquam limpidissimam, cuiusvis homini, modò bonæ sit complexionis, usurpandam.

Dosis ejus sunt uncia duæ, quæ sumptæ octies vel decies movent: debilibus autem ejus non ultra unciam exhibetur, quemadmodû pueris uncia dimidia, infantulis autem una, aut duæ drachmæ, pro ut medico videbitur.

Et hæc aqua ad nullum alium finem est inventa, nisi quia multi in-

veniuntur ætate grandiores, & minores, qui à medicamentis abhorrent, & potiùs velint mori, quàm quicquid purgantium usurpare, in quorum gratiam, hæc & alia hujusmodi inveniuntur.

Præter hoc autem, quod hæc aqua nullum habet saporem, ob quem nauseabunda esse possit, nullum etiam excitat dolorem vel tormina in ventre, sed operationem habet admirabilem in iis, qui humoribus Catharrofis sunt repleti.

Adimit quinetiam oppilationes & ob id hydropicos maximoperè juvat.

Tandem & morbum Gallicum, & multos alios affectus curat, quos brevitatibus causa hinc non recenserebo.

P A R S VI.

DE

CATHARTICIS PARTICULARIBUS.

C A P U T I.

DE EXTRACTO CHOLAGOGO.

Hæcenus enarravi Purgantia universalia, vel quæ universos humores corporis humani perturbant: nunc accedo ad ea, quæ unumquemque humorem speciatim agrediuntur & educunt, & primò de

Extracto Cholagogo dicam, quod sic fit.

R. *Rhabarbar. Elect. unc. ij.*

Diagridii ℥ij.

Gummi de Peru corr. ℥ij.

Pulp. Colocynth. ℥ij.

R

Aloes